



WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 22 października 2014 r.

PS-KNPS.431.6.32.2014.KD

**Pani
Elżbieta Paluch
Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Dusznikach-Zdroju
ul. Słowackiego 16
57- 340 Duszniki Zdrój**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 7, 8 i 9 lipca 2014 roku na podstawie art. 22 pkt 8, art.126 i art.127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182, ze zm.) oraz § 5 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 ze zm.), Zespół kontrolny w składzie: Katarzyna Dereń – starszy inspektor wojewódzki – przewodniczący zespołu, Urszula Szczeblowska – starszy inspektor wojewódzki – kontroler z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju z zakresu zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej, realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, realizacji zadań własnych gminy, realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz realizacji wybranych zadań z art. 110 ust.1 ustawy o pomocy społecznej, obejmującą okres od 1 stycznia 2013 roku do dnia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 24 czerwca 2014 roku Plan Kontroli na II półroczu 2014 roku.

W okresie objętym kontrolą funkcję Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej pełniła Pani Elżbieta Paluch zatrudniona na stanowisku od 1 czerwca 2009 roku, która jest odpowiedzialna za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany w dniu 23 września 2014 roku protokół z przedmiotowej kontroli zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia, do którego nie wniesiono zastrzeżeń.

W związku z powyższym, Wydział Polityki Społecznej tut. Urzędu przedkłada niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Wojewoda Dolnośląski wykonywanie zadań przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju w kontrolowanym zakresie ocenił **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

W trakcie kontroli stwierdzono, że osoby zatrudnione w Ośrodku na stanowisku Dyrektora i pracowników socjalnych, realizujące pracę socjalną w środowisku, posiadają wymagane ustawą kwalifikacje. Ośrodek spełnia normę określoną w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którą zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku 1 pracownik socjalny na 2 tysiące mieszkańców.

Z ustaleń dokonanych podczas kontroli stwierdzono, że Miasto Duszniki-Zdrój realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust.1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 10, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19, 20. Zadania wymienione w art. 17 ust. 1 pkt 6, 7, 8, 9, 11, 12 nie były realizowane, gdyż w okresie objętym kontrolą nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie.

Miasto Duszniki-Zdrój realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 4, 5. Zadanie w sprawie przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie (art.17 ust. 2 pkt 2) nie było realizowane z uwagi na brak zgłoszeń. Zadanie z art. 17 ust. 2 pkt 3 nie było realizowane – w razie potrzeby osoby wymagające umieszczenia w DPS kierowane są do domów pomocy społecznej znajdujących się najbliżej miejsca zamieszkania.

Organ kontrolny ustalił również, że Miasto Duszniki-Zdrój realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej określone w art. 18 ust. 1 pkt 6 zgodnie z ustawą z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm.) do dnia 31 grudnia 2013 roku i wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 ustanowionego Uchwałą Rady Ministrów Nr 221 (M.P. z 2013 poz. 1024).

OPS nie wypłacał wynagrodzenia za sprawowanie opieki na podstawie art.18 ust.1 pkt 9 z uwagi na brak zgłoszeń.

Zadanie dotyczące organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art.18 ust.1 pkt 3) nie było realizowane z uwagi na brak zgłoszeń. Miasto Duszniki-Zdrój nie przyznawało i nie wypłacało zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową (art. 18 ust. 1 pkt 4), ponieważ takie nie miały miejsca w Dusznikach-Zdroju.

Na terenie Miasta Duszniki-Zdrój nie ma środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 18 ust. 1 pkt 5).

Pozostałe zadania wynikające z art. 18 pkt 7 i 8 nie były wykonywane, gdyż nie ubiegano się o pomoc w tym zakresie.

Zadanie dotyczące koordynowania przez Ośrodek realizacji Strategii, o której mowa w art. 110 ust. 4 było realizowane. Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej, w zakresie realizacji zadania art.110 ust. 5, nie wytaczał powództw o roszczenia alimentacyjne. Osoby zgłaszające się do OPS informowane były o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne. Zadanie wskazane w art. 110 ust. 6 nie było realizowane - Ośrodek nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, natomiast pracownicy socjalni Ośrodka osobom zainteresowanym udzielali informacji, udostępniali druki, pomagali w ich wypełnianiu i kompletowaniu. Zadanie dotyczące składania radzie gminy corocznego sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiania potrzeb w zakresie pomocy społecznej (art.110 ust.9) było realizowane.

W toku kontroli sprawdzono, pod względem merytorycznym, akta osób otrzymujących świadczenia w formie zasiłków okresowych, stałych, zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych. Dokonano kontroli akt osób otrzymujących pomoc na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020, osób którym przyznano pomoc w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności, osób ponoszących odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej oraz osób, którym udzielono pomocy po zwolnieniu z zakładu karnego.

Na sformułowanie oceny wpływ miały również następujące okoliczności:

- a) wywiady środowiskowe, na podstawie których rozpoznawano sytuację materialno – bytową ubiegających się o pomoc, sporządzane były terminowo,

- b) w kilkunastu przypadkach brakowało wywiadów do wydanych decyzji, informacje o aktualnej sytuacji materialno-bytowej osób/rodzin dopisywano do wcześniej sporządzonych wywiadów,
- c) w 1 przypadku brak zweryfikowania uprawnień strony do zasiłku okresowego przyznanego z powodu bezrobocia, w szczególności po uzyskaniu informacji o wyrejestrowaniu osoby z urzędu pracy,
- d) prawidłowe ustalanie kryterium dochodowego dla osób/ rodzin w wywiadzie, a w kilku decyzjach błędnie wskazano kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej zamiast w rodzinie,
- e) w sprawdzonych sprawach w dokumentacji brakowało oświadczeń o stanie majątkowym,
- f) świadczenia przyznawane były od miesiąca złożenia wniosku wraz z wymaganą dokumentacją,
- g) decyzje administracyjne kończące prowadzone postępowania wydawane były terminowo,
- h) sposób doręczania decyzji administracyjnych nie zawsze był zgodny z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Oprócz powyższego dokonano następujących ustaleń:

W zakresie udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym:

- w sprawie J.C. stwierdzono brak odbioru decyzji, którymi przyznano stosowną pomoc, dotyczy to decyzji nr OPS.8222.z.c.Schr.0151.01.2013 z dn. 25.01.2013 r., nr OPS.8222.schr.0151.05.2013 z dn. 13.03.2013 r., nr OPS.8212.z.c.schr.0349.05.2013 z dn. 23.05.2013 r., i nr OPS.8222.Schr.0710.12.2013 z dn. 16.12.2013 r.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych:

- przed wydaniem decyzji, w związku ze składanymi przez osoby wnioskami, w 13 przypadkach brakowało aktualnych wywiadów środowiskowych. Informacje dotyczące aktualnej sytuacji materialno-bytowej dopisywane były do wcześniej sporządzanych wywiadów.

- w sprawie nr 5 (Z.Ch.) przyznano osobie zasiłek okresowy z tyt. bezrobocia decyzjami: nr OPS.8211.z.o.0139.01.2013 z dn. 22.01.2013 r. i nr PS.8211.z.o.0251.04.2013 z dn.16.04.2013 r. na czas od 01.01.2013 r. do 30.06.2013 r. w wysokości 227,32 zł m-nie od I - III 2013 r. i w kwocie 217,32 zł m-nie od IV -VI 2013 r. W przedłożonej dokumentacji znajdowała się informacja, że ww. w okresie od 07.03.2013 r. do 17.07.2013 r. był wyrejestrowany z PUP, a co za tym idzie zasiłek okresowy przyznany z powodu bezrobocia w tym czasie stronie nie przysługiwał. Mając na uwadze powyższe oraz zgodnie z protokołem za okres ten pozostaje łącznie do zwrotu kwota 835,28 zł (183,32 zł 25 dni marca 2013 r. i 651,96 zł za IV.-VI.2013 r.).

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych:

- w sprawie nr 5 J.N. (w 3 przypadkach) przed wydaniem decyzji, w związku ze składanymi wnioskami, brakowało aktualnych wywiadów środowiskowych. Informacje dotyczące aktualnej sytuacji materialno-bytowej dopisywane były do wcześniej sporządzanych wywiadów.

W powyższej sprawie w decyzjach nr OPS.8212.z.c.0692.11.2013 z dn. 22.11.2013 r. i nr OPS.8212.z.c.0736.12.2013 z dn.12.12.2013 r. w uzasadnieniu wskazano kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej zamiast w rodzinie. Dochód rodziny został ustalony jednak prawidłowo.

- Decyzjom, których realizacja następowała przed ich uprawomocnieniem się, nie był nadawany rygor natychmiastowej wykonalności zgodnie z art. 108 k.p.a.

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w nim:

- w sprawie nr 3 I.Sz., w decyzji nr OPS.0611.DPS.10.2013 z dn. 31.10.2013 r., nie wskazano ile będzie wynosić odpłatność mieszkańca za pierwszy, niepełny miesiąc jego pobytu w placówce. W przypadku zmiany odpłatności mieszkańca za dps w decyzji nie wskazano od kiedy ta zmiana nastąpi.

- tylko w sprawie nr 2 S.B. decyzję nr OPS.8226.zm.dec.odpł.DPS Jugów.04.2013 z dn. 22.04.2013 r. doręczono osobie prawidłowo, zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a. W pozostałych sprawdzonych sprawach decyzje wysyłane były listem poleconym bez zwrotnego potwierdzenia odbioru.

Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego:

- w sprawie nr 1 M.Cz. w decyzji brakowało informacji, że jest to pomoc dla osoby, która ma trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego – art. 7 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej.

- w sprawie nr 2 E.S. wniosek o przyznanie pomocy złożyła Pani E.S. (konkubina) a nie osoba, która opuściła zakład karny.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych:

- wywiady środowiskowe oraz ich aktualizacje w sprawach dot. przyznawania i wypłacania zasiłków stałych przeprowadzono terminowo poza sprawą nr 1 K.W. – pierwszy wywiad środowiskowy przeprowadzono w dniu 3 czerwca 2013 roku, a jego aktualizację 10 stycznia 2014 roku.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych:

- w sprawdzonych sprawach decyzjom nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności, a realizacja ich nastąpiła przed uprawomocnieniem się decyzji.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na dożywianie z programu oraz pomocy w formie posiłków dla dorosłych:

- w związku z wnioskami składanymi przez osoby, w 3 przypadkach (w sprawie nr 4 A.P. i nr 2 T.N.), brakowało aktualnych wywiadów środowiskowych przed wydaniem decyzji. Informacje o aktualnej sytuacji materialno-bytowej osób/rodzin dopisywane były do wcześniej sporządzanych wywiadów.

- w sprawie nr 2 T.N. dot. przyznania pomocy w formie posiłku, w uzasadnieniu decyzji wskazano kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej zamiast kryterium przypadającego na osobę w rodzinie. Jednak dochód rodziny został ustalony prawidłowo.

W związku z przeprowadzoną kontrolą oraz stwierdzonymi nieprawidłowościami Wydział Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przesyła do realizacji następujące zalecenia:

1. Decyzje administracyjne doręczać stronie za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy.

Podstawa prawna: art. 39 i 46 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267).

Termin wykonania: na bieżąco.

2. Decyzje administracyjne dot. świadczeń z pomocy społecznej realizować po upływie terminu do wniesienia odwołania. W sprawach, kiedy udzielenie pomocy jest niezbędne zwłaszcza

ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego decyzjom nadawać rygor natychmiastowej wykonalności.

Podstawa prawna: art. 130 § 1, art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1267).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Zasiłki okresowe z tytułu bezrobocia przyznawać po udokumentowaniu odpowiednim zaświadczeniem lub oświadczeniem sytuacji zawodowej strony. Niezbędne jest potwierdzenie faktu pozostawania przez stronę lub członka rodziny w ewidencji osób bezrobotnych lub poszukujących pracy. Mając na uwadze, że w sprawie nr 5 (Z.Ch.) strona od 07.03.2013 r. nie była uprawniona do zasiłku okresowego z tytułu bezrobocia z powodu braku rejestracji w PUP, pomoc przyznana w okresie od 07.03.2013 r. do 30.06.2013 r. podlega zwrotowi do budżetu państwa w łącznej kwocie 835,28 zł wraz z odsetkami.

Podstawa prawna: art. 38 ust 1, art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) art. 169 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.).

Termin wykonania: 15 dni od daty doręczenia niniejszych zaleceń.

4. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową ustalać na podstawie dokumentów wskazanych w art.107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej.

Podstawa prawna: art.107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

5. Decyzje administracyjne dot. przyznawania świadczeń pomocy społecznej sporządzać zgodnie z art. 107 § 1 k.p.a. W przypadku umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej w ciągu miesiąca, w decyzji dot. odpłatności osoby za pobyt w domu pomocy społecznej, podawać kwotę odpłatności strony za pierwszy, niepełny miesiąc jej pobytu w placówce. W przypadku zmiany odpłatności mieszkańca za dps w decyzji wskazywać od kiedy zmiana nastąpi.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 i 3 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 1267).

Termin realizacji: na bieżąco.

6. W decyzjach, którymi przyznaje się pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego w podstawie prawnej wskazywać art. 7 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej.

Podstawa prawna: art. 7 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.).

Termin realizacji: na bieżąco.

7. Wniosek o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej dla osoby mającej trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego winna złożyć osoba zainteresowana, jej przedstawiciel ustawowy albo inna osoba, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Podstawa prawna: art. 102 ust 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.).

Termin realizacji: na bieżąco.

8. Decyzje administracyjne dot. przyznawania świadczeń pomocy społecznej sporządzać zgodnie z art. 107 § 1 k.p.a. tj. decyzje powinny zawierać m.in. uzasadnienie prawne i faktyczne. W wydawanych decyzjach dot. zasiłków celowych należy w uzasadnieniu

wskazywać prawidłowe kryterium dochodowe, tzn. jeżeli decyzja jest dla osoby samotnie gospodarującej, to podawać kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej, a jeżeli dla osoby w rodzinie – to kryterium dochodowe dla osoby w rodzinie.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267).

Termin wykonania: na bieżąco.

9. W przypadku ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej po raz kolejny, a także gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie, sporządza się aktualizację wywiadu. U osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizację sporządza się nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany.

Podstawa prawna: art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.), Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r., poz. 712).

Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz.182 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO


Dorota Grobowska
Z-CIA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Andrzej Rymarczyk
Burmistrz Miasta Duszniki-Zdrój
Urząd Miejski
Rynek 6
57-340 Duszniki-Zdrój
2. a/a